DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

30. juni 2005 *

I sag C-165/03,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Landgericht Stuttgart (Tyskland) ved afgørelse af 7. april 2003, indgået til Domstolen den 10. april 2003, i sagen:

Mathias Längst,

procesdeltagere:

SABU Schuh & Marketing GmbH,

Präsident des Landgerichts Stuttgart,

Bezirksrevisor des Landgerichts Stuttgart,

* Processprog: tysk.

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R. Silva de Lapuerta, og dommerne R. Schintgen (refererende dommer) og J. Makarczyk,

generaladvokat: A. Tizzano
justitssekretær: ekspeditionssekretær M.-F. Contet,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 25. november 2004,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Mathias Längst, på egne vegne

— Präsident des Landgerichts Stuttgart ved K. Ehmann, som befuldmægtiget

— Bezirksrevisor des Landgerichts Stuttgart ved Bezirksrevisor G. Firnau

— den tyske regering ved W.-D. Plessing, som befuldmægtiget

— den spanske regering ved E. Braquehais Conesa, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved R. Lyal og K. Gross, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 18. januar 2005,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Rådets direktiv 69/335/EØF af 17. juli 1969 om kapitaltilførselsafgifter (EFT 1969 II, s. 405), som

ændret ved Rådets direktiv 85/303/EØF af 10. juni 1985 (EFT L 156, s. 23, herefter »direktiv 69/335«).

2 Denne anmodning er fremsat i en klagesag iværksat af Mathias Längst, der er tjenestemandsansat notar i Oberlandesgericht Stuttgarts retskreds, efter påbud udstedt af Präsident des Landgerichts Stuttgarts, der er Mathias Längsts overordnede, vedrørende en gebyransættelse udarbejdet af ham.

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

3 Som det fremgår af første betragtning til direktiv 69/335, har direktivet til formål at fremme de frie kapitalbevægelser, hvilket betragtes som en af de væsentligste forudsætninger for at tilvejebringe en økonomisk union med lignende egenskaber som et internt marked.

4 Ifølge sjette betragtning til direktiv 69/335 forudsætter gennemførelsen af dette mål hvad angår kapitaltilførselsafgiften, at de indirekte afgifter på værdipapirer, der hidtil har været gældende i medlemsstaterne, afskaffes, og at der i stedet opkræves en

afgift, som kun må opkræves en gang inden for det fælles marked, og som er lige høj i alle medlemsstater.

Artikel 4, stk. 1, i direktiv 69/335 bestemmer:

»Følgende dispositioner er undergivet kapitaltilførselsafgiften:

a) stiftelse af et kapitalselskab

b) omdannelse af et selskab, en personsammenslutning eller en juridisk person, der ikke er noget kapitalselskab, til et kapitalselskab

c) udvidelse af kapitalen i et kapitalselskab ved indskud af enhver art

d) udvidelse af selskabsformuen i et kapitalselskab ved indskud af enhver art, for hvilke der ikke indrømmes selskabsrettigheder, der repræsenterer nogen andel i kapitalen eller i selskabsformuen, men sådanne rettigheder, som indrømmes deltagere [...]

[...]«

6 Ifølge artikel 4, stk. 1, litra e)-h), i direktiv 69/335 er forlæggelse fra et tredjeland til en medlemsstat eller fra en medlemsstat til en anden medlemsstat af sædet for den egentlige ledelse eller det vedtægtsmæssige hjemsted for et kapitalselskab også undergivet kapitaltilførselsafgift.

7 Artikel 4, stk. 2, i direktiv 69/335 opregner de transaktioner, som kan undergives kapitaltilførselsafgift.

8 Endvidere bestemmer direktiv 69/335, som anført i dets sidste betragtning, at andre indirekte afgifter med samme kendetegn som kapitaltilførselsafgiften eller stempelafgiften på værdipapirer skal ophæves, såfremt opretholdelsen heraf strider mod de mål, der forfølges med direktivet. Disse afgifter, som ikke må opkræves, er navnlig opregnet i artikel 10 i direktiv 69/335, som bestemmer:

»Bortset fra kapitaltilførselsafgiften opkræver medlemsstaterne af selskaber, personsammenslutninger eller juridiske personer med erhvervsformål ingen andre skatter eller afgifter af nogen art på:

a) de i artikel 4 nævnte dispositioner

b) indskud, lån eller ydelser i forbindelse med de i artikel 4 nævnte dispositioner

c) indregistrering eller andre formaliteter, der går forud for udøvelse af en virksomhed, og som et selskab, en personsammenslutning eller en juridisk person med erhvervsformål kan underkastes på grund af deres juridiske karakter.«

9 Artikel 11 i direktiv 69/335 bestemmer:

»Medlemsstaterne opkræver ikke skatter af nogen som helst art:

a) på udfærdigelse, udstedelse, optagelse til børsnotering, tilførsel til markedet af eller handel med aktier, andelsbeviser eller andre værdipapirer af lignende art samt certifikater for sådanne værdipapirer, uanset hvem emittenten måtte være

b) lån, herunder renter, der, uanset hvem emittenten måtte være, optages ved udstedelse af obligationer eller andre omsættelige værdipapirer, på alle dermed

sammenhængende formaliteter samt på udfærdigelse, udstedelse eller optagelse til børsnotering, tilførsel til markedet af eller handel med sådanne obligationer eller andre omsættelige værdipapirer.«

10 Artikel 12, stk. 1, i direktiv 69/335 bestemmer:

»Uanset artiklerne 10 og 11 kan medlemsstaterne opkræve følgende:

a) børsomsætningsskatter opkrævet efter fast eller variabel takst

[...]

e) afgifter, der har karakter af vederlag

[...]«

Nationale bestemmelser

11 I overensstemmelse med § 2, stk. 1, og § 53, stk. 2, i lov om selskaber med begrænset hæftelse (Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung) af 20. april 1892 (RGBl. s. 477), som affattet på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i sagen, stilles der i forbindelse med beslutninger, der træffes af selskabsdeltagerne i et »Gesellschaft mit beschränkter Haftung« (GmbH), hvorved selskabets vedtægter ændres, krav om oprettelse af et notarialdokument.

12 Det følger af § 116 i forbundslov om notarer (Bundesnotarordnung) af 24. februar 1961 (BGBl. 1961 I, s. 98) i den affattelse, der var gældende på tidspunktet for omstændighederne i hovedsagen (herefter »BNotO«), sammenholdt med § 3, stk. 2, i lov om frivillig retspleje (Landesgesetz über die freiwillige Gerichtsbarkeit) af 12. februar 1975 (GBl. s. 116), ligeledes i den affattelse, der var gældende på tidspunktet for omstændighederne i hovedsagen, at der i Oberlandesgericht Stuttgarts retskreds ikke alene benyttes tjenestemandsansatte notarer til attestering af dokumenter, men også selvstændigt erhvervsdrivende notarer.

13 Størrelsen af de gebyrer, der kan opkræves af notaren, er reguleret i lov om omkostningerne i anledning af frivillig retspleje (Gesetz über die Kosten in Angelegenheit der freiwilligen Gerichtsbarkeit (Kostenordnung)) af 26. juli 1957 (BGBl. 1957 I, s. 960) i den affattelse, der var gældende på tidspunktet for omstændighederne i hovedsagen (herefter »KostO«). Disse gebyrer gælder ens på hele det tyske område såvel for tjenestemandsansatte notarer som for de selvstændigt erhvervsdrivende notarer.

14 De tjenestemandsansatte notarer, der driver virksomhed i Overlandesgericht Stuttgarts retskreds, modtager en fast løn, der fastsættes på grundlag af samme

kriterier som for de øvrige tjenestemandsansatte i delstaten, hvortil kommer et variabelt beløb, der svarer til en andel af de opkrævede gebyrer. Til forskel fra tjenestemandsansatte notarer, der driver virksomhed i Oberlandesgericht Karlsruhes retskreds, er de imidlertid selv gebyrfordringshavere i forhold til omkostningsskyldnerne. De skal blot overføre en fast del af disse gebyrer til delstatskassen. Statskassen er alene berettiget til selv at inddrive gebyrerne, såfremt inddrivelsen ikke er blevet gennemført trods påkrav.

15 I overensstemmelse KostO's § 156, stk. 1, skal indsigelser mod beregningen af omkostningerne, herunder indsigelser vedrørende pligten til betaling og håndhævelsen af eksigibilitetsklausulen, fremsættes ved indgivelse af klage til Landgericht i den retskreds, hvor notaren er etableret. Inden denne Landgericht træffer afgørelse i sagen, skal den høre parterne og notarens overordnede. Hvis gebyrskyldneren bestrider notarens beregning af omkostningerne, kan notaren anmode Landgericht om at mægle.

16 KostO's § 156, stk. 6, bestemmer, at den myndighed, som notaren er undergivet, under alle omstændigheder kan påbyde ham at opnå en afgørelse fra Landgericht og at iværksætte søgsmål til prøvelse af denne afgørelse. Den retsafgørelse, der fremkommer herefter, kan også føre til, at gebyransættelsen øges.

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

17 Mathias Längst har i sin egenskab af tjenestemandsansat notar attesteret visse beslutninger vedrørende Firma SABU Schuh & Marketing GmbH (herefter

»SABU«). Omkostningerne og de tilsvarende gebyrer i denne forbindelse blev fastsat i en omkostningsansættelse, der lød på 2 892,46 EUR (herefter »omkostningsansættelsen«).

18 De dokumenter, som attesteringen vedrørte, angik sammenlægningen af anparterne, konvertering af indskudskapitalen og eurokonvertering, forhøjelse af selskabskapitalen ved udstedelse af fondsanparter og navneændring.

19 I overensstemmelse med omkostningsansættelsen skal SABU betale 2 493,50 EUR, eksklusive moms, i form af gebyr og omkostninger ved attesteringen af disse dokumenter. Dette beløb omfatter et såkaldt »afgørelsesgebyr« fastsat til 1 584 EUR — efter en samlet værdi på 484 007 EUR — for forhøjelsen af selskabskapitalen samt vedtægtsændringen. Statens andel af dette beløb udgør 1 183,83 EUR og notarens andel 400,17 EUR.

20 Da Präsident des Landgerichts Stuttgart fandt, at kendelsen af 21. marts 2002 i Gründerzentrum-sagen (sag C-264/00, Sml. I, s. 3333) vedrørende tjenestemandsansatte notarer i Oberlandesgericht Karlsruhes retskreds ligeledes finder anvendelse på tjenestemandsansatte notarer i Oberlandesgericht Stuttgarts retskreds, besluttede denne, at omkostningsansættelsen for så vidt angår kapitalforhøjelsen og vedtægtsændringen, var i strid med direktiv 69/335. Präsident des Landgerichts Stuttgart pålagde derfor Mathias Längst i medfør af KostO's § 156, stk. 6, at indhente en afgørelse fra Landgericht Stuttgart vedrørende lovligheden af nævnte omkostningsansættelse og pålagde ham at ændre omkostningsansættelsen til 1 465,66 EUR.

21 Mathias Längst efterkom dette påbud og forelagde sagen for Landgericht Stuttgart. Ved denne ret har han gjort gældende, at omkostningsansættelsen er berettiget, og at KostO samt BNotO forhindrer ham i at nedsætte gebyrerne som krævet af Präsident des Landgerichts Stuttgart. Han har videre gjort gældende, at kendelsen i Gründerzentrum-sagen ikke finder anvendelse på gebyrer, der opkræves af tjenestemandsansatte notarer, der driver virksomhed i Oberlandesgericht Stuttgarts retskreds.

22 Ifølge den forelæggende ret er den retlige situation for tjenestemandsansatte notarer i Oberlandesgericht Stuttgarts retskreds forskellig i to henseender fra den retlige situation, der gælder for de tjenestemandsansatte notarer, der var genstand for kendelsen i Gründerzentrum-sagen. For det første er det i denne Oberlandesgerichts retskreds muligt at anvende ikke blot tjenestemandsansatte notarer, men også selvstændigt erhvervsdrivende notarer, således at den statslige gebyropkrævning ikke er obligatorisk. For det andet er bestemmelserne om, hvem der er gebyrfordringshaver, forskellige og begrunder en anden løsning. I modsætning til den situation, der foreligger i Oberlandesgericht Karlsruhes retskreds, er den tjenestemandsansatte notar i Oberlandesgericht Stuttgarts retskreds gebyrfordringshaver. Det er først, når han har opkrævet gebyret, at han overfører en fast del til statskassen. Statskassen kan kun helt undtagelsesvis opkræve disse gebyrer.

23 Under disse omstændigheder har Landgericht Stuttgart besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal gebyrer for oprettelse af et notarialdokument for en retshandel, der er omfattet af direktivet, når der i modsætning til de faktiske omstændigheder, der lå til grund for EF-Domstolens kendelse [i] [...] Gründerzentrum[-sagen], er tale

om en tjenestemandsansat notar inden for rammerne af en ordning som den, der gælder i den württembergske del af delstaten Baden-Württemberg (Oberlandesgericht Stuttgarts retskreds), hvor både tjenestemandsansatte og selvstændigt erhvervsdrivende notarer udøver virksomhed, og hvor notaren i begge tilfælde selv er gebyrfordringshaver, men hvor de tjenestemandsansatte notarer i henhold til en delstatslov skal overføre en fast del af gebyrerne til staten, som har notaren i sin tjeneste, og som anvender disse indtægter til finansiering af de opgaver, der påhviler den, betragtes som en afgift i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktiv 69/335 med senere ændringer?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende: Udgør gebyret ikke længere en afgift i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktiv 69/335, såfremt staten giver afkald på at gøre krav på sin del af gebyret i forbindelse med retshandelen, og følgelig ikke længere anvender de delstatsforskrifter, i henhold til hvilke en del af gebyrerne skal overføres til staten?«

Om Domstolens kompetence

24 Mathias Längst og Bezirksrevisor des Landgerichts Stuttgart har rejst tvivl om Domstolens kompetence til i medfør af artikel 234 EF at tage stilling til en præjudiciel forelæggelse, der er fremsat i en sag, der er anlagt i medfør af KostO's § 156, stk. 6, af en tjenestemandsansat notar efter pålæg fra dennes overordnede. Ifølge disse procesdeltagere er den procedure, hvorunder den forelæggende ret skal tage stilling til sagen, ikke en kontradiktorisk procedure i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i Domstolens praksis (dom af 19.10.1995, sag C-111/94, Job Centre, Sml. I, s. 3361, og kendelse af 22.1.2002, sag C-447/00, Holto, Sml. I, s. 735). Landgericht Stuttgart skal ikke afgøre en egentlig retssag som omhandlet i nævnte retspraksis.

25 Det bemærkes, at det fremgår af fast retspraksis, at det følger af artikel 234 EF, at de nationale retter kun kan forelægge spørgsmål for Domstolen, hvis der verserer en tvist for dem, og hvis forelæggelsen sker med henblik på afgørelse af en retssag (jf. bl.a. kendelse af 18.6.1980, sag 138/80, Borker, Sml. s. 1975, præmis 4, og af 5.3.1986, sag 318/85, Greis Unterweger, Sml. s. 955, præmis 4, samt Holto-sagen, præmis 17).

26 Det fremgår af den gældende nationale lovgivning såvel som af de nærmere præciseringer, der på Domstolens anmodning er givet af den forelæggende ret, at alle berørte parter inden for rammerne af den sag, der foreligger for den, er blevet hørt, og at den beslutning, der skal træffes, har til formål at løse en tvist. Desuden kan denne beslutning gøres gældende over for såvel gebyrfordringshaver som over for den gebyrskyldner, der er adressat for gebyransættelsen, og får retskraft over for enhver berørt part, medmindre en af disse iværksætter appel til prøvelse af beslutningen til Oberlandesgericht Stuttgart. Denne appel kan alene vedrøre et juridisk spørgsmål og skal antages af den forelæggende ret.

27 Under hensyn til disse kendetegn kan det ikke med rette gøres gældende, at den forelæggende ret i hovedsagen ikke skal afgøre en tvist, og at den afgørelse, som den skal træffe, ikke har karakter af en retsafgørelse.

28 Under disse omstændigheder skal det fastslås, at Domstolen har kompetence til at besvare de spørgsmål, der er forelagt af Landgericht Stuttgart ved forelæggelseskendelse af 7. april 2003.

Formaliteten vedrørende det andet spørgsmål

29 I de indlæg, der er afgivet til Domstolen af parterne i hovedsagen og af den tyske og den spanske regering samt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, er der rejst tvivl om, hvorvidt det andet spørgsmål kan antages til realitetsbehandling, fordi det er hypotetisk. Delstaten har endnu ikke givet afkald på sin del af de omtvistede gebyrer, og det andet spørgsmål omhandler således en retlig situation, som endnu ikke eksisterer.

30 I denne forbindelse bemærkes, at proceduren efter artikel 234 EF ifølge fast retspraksis er et middel til samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter, som giver Domstolen mulighed for at forsyne de nationale retter med de elementer vedrørende fortolkningen af fællesskabsretten, som er nødvendige for, at de kan afgøre den for dem verserende tvist (jf. dom af 16.7.1992, sag C-83/91, Meilicke, Sml. I, s. 4871, præmis 22, og af 5.2.2004, sag C-380/01, Schneider, Sml. I, s. 1389, præmis 20).

31 Inden for rammerne af dette samarbejde tilkommer det udelukkende den nationale ret, for hvem en tvist er indbragt, og som har ansvaret for den retsafgørelse, som skal træffes, på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag at vurdere, såvel om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen. Når de stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af en bestemmelse i fællesskabsretten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse herom (jf. Schneider-dommen, præmis 21 og den deri nævnte retspraksis).

32 Domstolen har dog også udtalt, at den med henblik på at efterprøve sin egen kompetence i særlige tilfælde er beføjet til at undersøge de omstændigheder, hvorunder den nationale domstol har forelagt sagen. Domstolen kan kun afslå at træffe afgørelse vedrørende et præjudicielt spørgsmål fra en national ret, når det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af fællesskabsretten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, når problemet er af hypotetisk karakter, eller når Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan give en saglig korrekt besvarelse af de stillede spørgsmål (Schneider-dommen, præmis 22).

33 Den samarbejdsånd, der er afgørende for, at proceduren med præjudiciel forelæggelse kan fungere, indebærer, at den nationale ret for sit vedkommende tager hensyn til den opgave, som Domstolen varetager, og som er at bidrage til justitsforvaltningen i medlemsstaterne og ikke at udøve responderende virksomhed vedrørende generelle eller hypotetiske spørgsmål (Schneider-dommen, præmis 23).

34 I den foreliggende sag fremgår det af forelæggelseskendelsen såvel som af de indlæg, der er afgivet til Domstolen af den tyske regering, at der ganske vist er planlagt en ændring af de omtvistede nationale bestemmelser, hvorefter delstaten giver afkald på at opkræve en del af de gebyrer, der opkræves af tjenestemandsansatte notarer for attesteringen af dokumenter, der er omfattet af direktiv 69/335, men at denne ændring endnu ikke er blevet vedtaget. Det følger heraf, at den juridiske situation, som det andet forelagte spørgsmål vedrører, er hypotetisk.

35 Følgelig kan dette spørgsmål ikke antages til realitetsbehandling.

Om det første spørgsmål

36 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om direktiv 69/335 skal fortolkes således, at gebyrer, der opkræves af en tjenestemandsansat notar for oprettelse af et notarialdokument, hvorved en af direktivet omfattet disposition attesteres, skal betragtes som en afgift i dette direktivs forstand, når det for det første følger af de nationale bestemmelser, der finder anvendelse, at de notarer, der kan foretage opkrævningen, ikke udelukkende er tjenestemandsansatte notarer og selv er gebyrfordringshavere, samt for det andet, at de tjenestemandsansatte notarer skal overføre en del af gebyrerne til staten, som anvender disse indtægter til finansiering af opgaver, der påhviler den.

37 For at give passende svar på dette spørgsmål skal det bemærkes, at Domstolen i præmis 34 i kendelsen i Gründerzentrum-sagen fastslog, at direktiv 69/335 skal fortolkes således, at gebyrer, der opkræves for oprettelse af et notarialdokument, hvorved en af direktivet omfattet disposition attesteres, inden for rammerne af en ordning, der er kendetegnet ved, at notarerne er tjenestemænd, og ved, at gebyrerne til dels overføres til den offentlige myndighed, der har notarerne i sin tjeneste, og anvendes til at finansiere de opgaver, der påhviler myndigheden — hvilket er tilfældet for den ordning, der er gældende i Oberlandesgericht Karlsruhes retskreds — udgør skatter eller afgifter i direktivets forstand.

38 Eftersom den ordning, der er genstand for hovedsagen, i det væsentlige er identisk med den ordning, der var genstand for kendelsen i Gründerzentrum-sagen, skal det undersøges, om forskellene mellem den ordning, der gælder i Oberlandesgericht Karlsruhes retskreds, og den, der gælder i Oberlandesgericht Stuttgarts retskreds, som den forelæggende ret har redegjort for, i det foreliggende tilfælde kan begrunde en anden besvarelse af det forelagte spørgsmål end den besvarelse, der blev givet i nævnte kendelse.

39 Hvad for det første angår argumentet om, at de gebyrer, der er genstand for hovedsagen, ikke nødvendigvis tilhører staten, fordi de notarer, der har ret til at drive virksomhed i Oberlandesgericht Stuttgarts retskreds, ikke udelukkende er tjenestemandsansatte notarer, men ligeledes selvstændigt erhvervsdrivende notarer eller advokatnotarer, skal det fastslås, at det følger af præmis 13 i kendelsen i Gründerzentrum-sagen, at den ordning, der var genstand for den præjudicielle forelæggelse i nævnte sag, svarer til den ovenfor beskrevne, for det første fordi enhver person, der ønsker at attestere et dokument, inden for rammerne af begge ordninger kan rette henvendelse til enhver notar, såvel tjenestemandsansatte som selvstændigt erhvervsdrivende, der opretter dokumenter på tysk område, og for det andet fordi det således oprettede dokument skal anerkendes inden for hele det tyske område.

40 Det følger heraf, at det første argument fremsat af den forelæggende ret ikke kan begrunde en anden vurdering af den ordning, der er genstand for hovedsagen, end den vurdering, der blev anlagt med hensyn til den ordning, der var genstand for den præjudicielle forelæggelse i kendelsen i Gründerzentrum-sagen.

41 Hvad for det andet angår den omstændighed, at de tjenestemandsansatte notarer i Oberlandesgericht Stuttgarts retskreds til forskel fra deres kolleger, der driver virksomhed i Oberlandesgericht Karlsruhes retskreds, selv er gebyrfordringshavere, skal det bemærkes, således som generaladvokaten har anført i punkt 40 i forslaget til afgørelse, at det følger af fast retspraksis, at de notargebyrer, der opkræves af tjenestemandsansatte notarer for en af direktiv 69/335 omfattet disposition, er en afgift som omhandlet i dette direktiv, når disse gebyrer — om end kun delvis — overføres til den offentlige myndighed, der har notarerne i sin tjeneste, og anvendes til at finansiere de opgaver, der påhviler denne myndighed (jf. bl.a. dom af 29.9.1999, sag C-56/98, Modelo, den såkaldte »Modelo I-dom«, Sml. I, s. 6427, præmis 23, af 21.9.2000, sag C-19/99, Modelo, den såkaldte »Modelo II-dom«, Sml. I, s. 7213, præmis 23, og kendelsen i Gründerzentrum-sagen, præmis 34).

42 Det følger af denne retspraksis, at det hverken er identiteten af den person, der opkræver gebyret, eller af den oprindelige gebyrfordringshaver, der er afgørende for

kvalifikationen af gebyrer som afgifter i direktiv 69/335's forstand, men den endelige modtagers identitet. I Modelo I-dommen, Modelo II-dommen og kendelsen i Gründerzentrum-sagen blev gebyrerne i første omgang opkrævet af tjenestemandsansatte notarer for derefter at blive overført til den offentlige myndighed, der har notarerne i sin tjeneste. Det er denne overførsel og anvendelse af gebyrerne, eller en del heraf, der er afgørende ved kvalifikationen af disse gebyrer i forhold til direktiv 69/335.

43 Det bemærkes, at selv om det er korrekt, at de tjenestemandsansatte notarer i hovedsagen er fordringshavere for de omtvistede gebyrer, forholder det sig ikke desto mindre således, at de har pligt til at overføre en del af nævnte gebyrer til den offentlige myndighed, som de er undergivet, og at denne anvender disse beløb til finansiering af opgaver, der påhviler den.

44 Det følger heraf, at på dette punkt er bestemmelser som de, der gælder i Oberlandesgericht Stuttgarts retskreds, ikke forskellige fra de bestemmelser, som Domstolen tog stilling til i Gründerzentrum-sagen.

45 I lyset af disse betragtninger skal det første spørgsmål besvares med, at direktiv 69/335 skal fortolkes således, at gebyrer, der opkræves af en tjenestemandsansat notar for oprettelse af et notarialdokument, hvorved en af direktivet omfattet disposition attesteres, skal betragtes som en afgift i dette direktivs forstand, når det for det første følger af de nationale bestemmelser, der finder anvendelse, at de

notarer, der kan foretage opkrævningen, ikke udelukkende er tjenestemandsansatte notarer og selv er gebyrfordringshavere, samt for det andet, at de tjenestemandsansatte notarer skal overføre en del af gebyrerne til staten, som anvender disse indtægter til finansiering af opgaver, der påhviler den.

Sagens omkostninger

46 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg til Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

Rådets direktiv 69/335/EØF af 17. juli 1969 om kapitaltilførselsafgifter, som ændret ved Rådets direktiv 85/303/EØF af 10. juni 1985, skal fortolkes således, at gebyrer, der opkræves af en tjenestemandsansat notar for oprettelse af et notarialdokument, hvorved en af direktivet omfattet disposition attesteres, skal betragtes som en afgift i dette direktivs forstand, når det for det første følger af de nationale bestemmelser, der finder anvendelse, at de notarer, der kan foretage opkrævningen, ikke udelukkende er tjenestemandsansatte notarer og selv er gebyrfordringshavere, samt for det andet, at de tjenestemandsansatte notarer skal overføre en del af gebyrerne til staten, som anvender disse indtægter til finansiering af opgaver, der påhviler den.

Underskrifter